

Suomen kestävän kasvun ohjelma

POP-Digi-Hoitotakuu
Digitaaliset palvelut hoitotakuun
edistäjänä Pohjois-Pohjamaalla

Erillinen hankesuunnitelma Investointiin 2:
Elintapaohjauksen palvelutarjottimen version 2.0
toimeenpano

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
16.2.2022

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

1 Erillissuunnitelman tausta

Osion kehittämistyö liittyy varsinaisen hankehakemuksen Investointiin 2 (hyvinvoinnin monialainen palvelukonsepti). Hakuoppaan sivun 34 ohjeen mukaisesti tällä erillisellä suunnitelmalla haetaan avustusta vuodelle 2022 palvelukonseptin osittaiseen toimeenpanoon.

Toimeenpano koskee **Pohjois-Pohjanmaan elintapaohjauksen palvelutarjotinta**. Sen kehittäminen alkoi *Vaikuttavaa elintapaohjausta sote-huoltoon (VESOTE)* -hankkeessa. Kehittämistyötä on jatkettu hankkeen jälkeen. Ensimmäinen alueellinen palvelutarjottimen versio on osoitteessa <https://www.ppsph.fi/Ammattilaisille/Terveystiedustaminen/Pages/Elintapaohjauksen-palvelutarjotin.aspx>. Pohjois-Pohjanmaalla on näin ollen valmius aloittaa palvelukonseptin osittainen toimeenpano elintapaohjauksen osalta jo vuonna 2022.

Monialaisen palvelukonseptin tavoin nykyinen elintapaohjauksen palvelutarjotin on kohdennettu sekä ammattilaisille että kuntalaisille:

- Tarjotin tukee ammattilaisten elintapaohjaustyötä
- Tarjottimelta kuntalaiset löytävät itselleen sopivia palveluja.

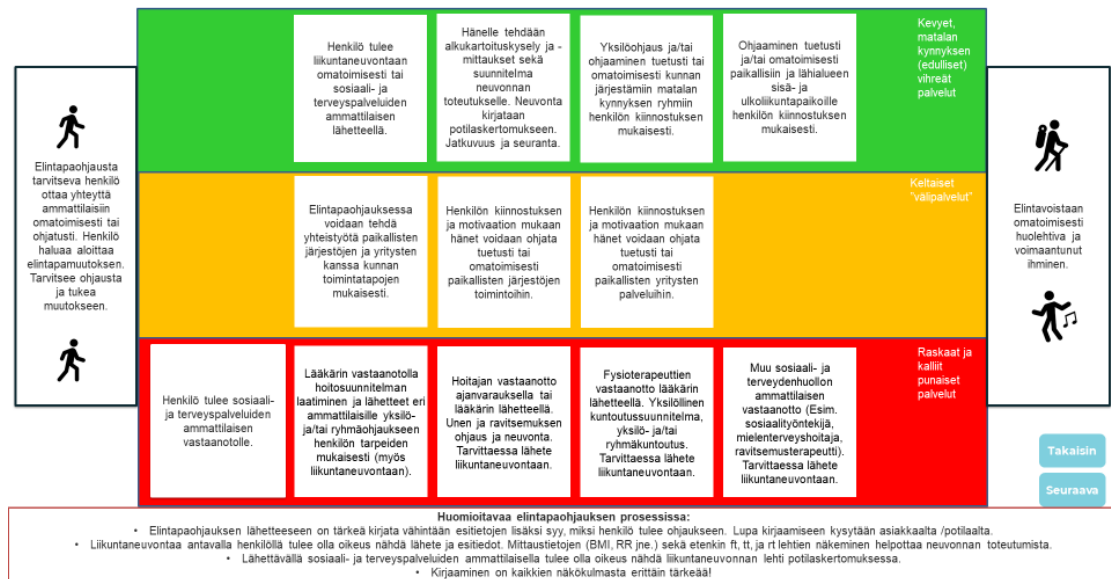
Tarjottimelle kootaan tietoa kuntien elintapaohjauksen ja liikuntaneuvonnan palveluista sekä elintapa-/liikuntaryhmistä. Jokainen kunta / kuntayhtymä kokoaa tiedot omille verkkosivuilleen ja vastaa sivujen päivittämisestä. Tarjottimelta on yhteys myös

- Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry:n toimintaan
- eri järjestöjen toimintaa kokoavalle Ihimiset.fi-sivustolle.

Pohjois-Pohjanmaalla on vuonna 2021 sote-uudistushankkeen yhteydessä määritelty elintapaohjauksen kokonaisuus osana laajempaa, ihmislähtöistä hyvinvointikäsitettä ja hahmoteltu elintapaohjauksen prosessikuvaus yksilön näkökulmasta (ks. kuvat alla). Kuvaukset antavat uutta pohjaa elintapaohjauksen palvelutarjottimen seuraavan version kehittämislle.

Elintapaohjauksen prosessikaavio yksilön näkökulmasta

Pohjois-Pohjanmaan elintapaohjauksen palvelutarjotin, elintapaohjauksen sisällön määrittely ja palveluketjut ovat olleet pilotoitavina alueen kehittäjäkunnissa. Näin ollen tarjottimen jatkokehittäminen nopeassa aikataulussa jo vuonna 2022 on mahdollista. Palvelutarjotinta on esitelty valtakunnallisessa, STM:n koolle kutsumassa elintapaohjauksen yhdyspintatyöryhmässä, jossa se on saanut myönteistä palautetta.

Elintapaohjauksen palvelutarjottimen seuraavan version ja sen taustalla tehtävän yhteistyön kehittäminen ja toimeenpano jo vuonna 2022 antavat hyvää käytännön kokemusta myös hyvinvoinnin monialaisen palvelukonseptin kehittämiseksi.

Tällä erillissuunnitelmalla haetaan rahoitusta elintapaohjauksen palvelutarjottimen seuraavan version kehittämiseksi ja toimeenpanolle vuonna 2022.

2 Toteutus

2.1 Aikataulu

Kehittämistyön vaiheittainen aikataulu ja tehtävät on kuvattu seuraavassa taulukossa.

Ajankohta / vaihe	Toteutettavat tehtävät (vain ne, jotka eivät tule muun hankekokonaisuuden kautta)
03-05/2022: Valmisteluvaihe	<p>Rekrytointien käynnistäminen, työtilojen ja -välineiden organisoiminen, toiminnan edellyttämien yhteistyön valmistelu (esim. viestintä yhteistyötahojen kanssa, tarvittavien tiimien ym. alustava valmistelu), kehittämiskohteen rajaus suhteessa käytettävissä olevaan aikaan (esim. rajaus liikunta- ja ravitsemusneuvontaan), arviointisuunnitelman tarkentaminen, kansalliseen verkostotyöskentelyyn osallistuminen.</p> <p>Hankkeen rahoitus varmistuu arviolta 05/2022.</p>
05-12/2022: Aktiivisen työskentelyn vaihe	<p>Tarvittavien yhteistyörakenteiden (mm. tiimien) muodostaminen</p> <p>Yhteistyökumppaneiden kanssa toteutuvan vuorovaikutuksen suunnittelu ja toimeenpano.</p>

	<p>Uusien ja tiedossa olevien elintapaohjauksen palvelutarjottimen kehittämistarpeiden kokoaminen.</p> <p>Seuraavan tarjotinversion ja sen taustalle tarvittavan yhteistyön yhteiskehittäminen (mm. hallintamallista ja sisältöjen päivityksestä sopiminen).</p> <p>Seuraavan tarjotinversion toteutus (vähintään hyvinvointialueen verkkosivuilla).</p> <p>Mahdollisten ostopalvelujen ja teknisten ratkaisujen kilpailutus ja hankinta.</p> <p>Kansalliseen verkostotyöskentelyyn osallistuminen (mm. monialainen palvelukonsepti).</p> <p>Hankkeen etenemisen viestintä, raportointi ja arviointi.</p> <p>Seuraavan kierroksen rahoitushakemuksen valmistelu.</p> <p>Tarvittavat hankkeen päättämiseen liittyvät toimenpiteet ja kehittämistyön jatkumiseen hyvinvointialueella liittyvät toimenpiteet.</p>
12/2022: Hankkeen päättäminen	Tarvittavat hankkeen päättämiseen liittyvät toimenpiteet ja kehittämistyön jatkumiseen hyvinvointialueella liittyvät toimenpiteet.
01/2023- 12/2025: Kehittämistyön jatkaminen ja siirtyminen hyvinvointialueelle	<p>Kehittäminen ja toimeenpano siirtyvät osaksi hyvinvointialueen kehittämistyötä 01/2023.</p> <p>Suunnitelman mukaisia toimenpiteitä ja kehittämistyön syventämistä jatketaan.</p>

2.2 Toimenpiteet

Toimenpiteessä toteuttavat tehtävät / toiminnot:

Toimenpiteessä jatkokehitetään ja toteutetaan Pohjois-Pohjanmaan elintapaohjauksen palvelutarjottimen seuraava versio ja sen edellyttämä yhteistyömalli. Kehittämistyötä tehdään yhdessä muita digitaalisia palveluja kehittävien toimijoiden kanssa (mm. monialainen palvelukonsepti, Pohjois-Pohjanmaan sähköisen neuvonnan ja asiointin alusta, asiakas- ja potilastietojärjestelmä Esko). Käytännön kokemusta elintapaohjauksen palvelutarjottimen jatkokehittämisen etenemisestä, vahvuuksista ja haasteista hyödynnetään monialaisen palvelutarjottimen kehittämisessä.

Toimenpiteen toteuttajat, yhteistyötahot ja toteuttamistapa:

Toteuttajana toimii Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon yksikkö. Osatoteuttajana toimii Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry. Yhteistyötahoina toimivat mm. kunnat, hyvinvointialueen valmistelijat, Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeen työntekijät, Esko Systems Oy, Pohjois-Pohjanmaan elintapaverkosto, kokemustoimijat sekä terveellisiin elintapoihin liittyvää apua, tukea ja palveluja tarjoavat järjestöt, yhdistykset ja seurakunnat.

Toimenpiteeseen liittyvät investoinnit / hankinnat:

Budjettiin on tehty varaus ostopalvelujen hankintaan ja mahdolliseen ohjelmistoinvestointiin. Investoinnit ja hankinnat riippuvat kuitenkin seuraavista asioista:

- Onko hankinta tai investointi jo vuonna 2022 tarkoituksenmukainen, kun huomioidaan digitaalisiin palveluihin liittyvät muut kansalliset ja alueelliset kehittämissuunnitelmat (esim. hyvinvoinnin monialainen palvelutarjotin ja Pohjois-Pohjanmaan sähköisen neuvonnan ja asioinnin alusta)?
- Jos hankinta tai investointi on tarkoituksenmukainen, onnistuuko hankinta jo vuoden 2022 aikana hankkeessa käytettävissä olevalla budjetilla?

Budjettia tarkennetaan hankkeen alkuvaiheessa senhetkisten tietojen pohjalta.

Toimenpiteessä hyödynnettävät hyvät käytännöt ja toimintamallit:

Pohjois-Pohjanmaan elintapaohjauksen palvelutarjotin ja prosessikuvaus.

Toimeenpanosuunnitelma vuodelle 2022:

Suunnitelma on kuvattu edellä olevassa aikataulu-taulukossa.

Kokonaissuunnitelma vuosille 2023-2025:

Elintapaohjauksen palvelutarjotinta kehitetään osana ja osaksi hyvinvoinnin monialaista palvelutarjotinta.

3 Tuotokset, tulokset ja vaikutukset

Hankkeen tuottamat tuotokset:

- Elintapaohjauksen palvelutarjotimen seuraava versio (vuonna 2022)

Hankkeen tuottamat tulokset:

- Pohjoispohjalaisten ihmisten ja heitä kohtaavien ammattilaisten on helppo löytää hyvinvointialueen, kuntien ja kolmannen sektorin palvelut ja toiminta, jotka auttavat terveellisten elintapojen saavuttamisessa ja ylläpitämisessä.
- Asiakas- ja palveluohjaus näihin palveluihin ja toimintaan toimii hyvin.
- Palvelut ovat lähellä avointa rajapintaa niin, että hallinnointi on minimaalista ("elintapaohjauksen avoin lähdekoodi").
- Laaja-alaisen verkostoyhteistyön avulla palvelujen ja palvelumuotoilun laatu kehittyy
- Sisältöjä ylläpidetään yhteistyössä
- Yhdyspinnassa toimivat verkostot tuottavat palveluja yhteistyössä ja yhteismitallisesti (esim. Kuusamossa kuvattu tuolijumppa on välittömästi kaikkien käytössä)
- Elintapaohjauksen vaiheita hajautetaan asiantuntijuuden mukaan, ei paikka-sidonaisesti

Hankkeen aikaansaamat vaikutukset:

Pohjoispohjalaisten ihmisten hyvinvointi ja terveys kehittyä edistävien elintapojen ansiosta myönteiseen suuntaan.

4 Resurssit ja budjetti

Vuodelle 2022 haetaan rahoitusta 200 000 euroa. **Budjetti on kuvattu missä?**

Budjetissa on varauduttu alustavasti:

- Enintään kahden henkilötyövuoden henkilöstökuluihin (josta osa käytetään Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry:n osaamisen hankkimiseen)
- Asiantuntijapalveluihin, esim.:
 - Seuraavan tarjotinversion rakentaminen hyvinvointialueen verkkosivuille
 - Tekniseen ratkaisuun liittyvät määrittelyt:

- Toiminnalliset / tekniset vaatimukset
 - Riippuvuudet ja integraatiosuunnittelut hyvinvointialueen sähköisen neuvonnan ja asiain alustaan, asiakas- ja potilastietojärjestelmä Eskoon ja muihin tarkoituksenmukaisiin digitaalisiin palveluihin
 - Teknisen ratkaisun valinta ja tietopyynnön laatiminen
 - Mahdollisten kilpailutusdokumenttien laatiminen
- Mahdollisen teknisen ratkaisun (esim. ohjelmiston) hankintaan